

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/106/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117204968
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117204968.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobcu: DÉJÁ VU COFFEE, s.r.o., so sídlom Jazerná 7472/2, 921 01 Piešťany, IČO: 45 856 419, právne zastúpený: Agile & Clever s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Rázušova 49, 040 01 Košice, proti žalovanému: Slovenská likvidačná s.r.o., Ortvaňova 51, 040 14 Košice, IČO: 44 417 624, právne zastúpený: JUDr. Vladislav Majirský, so sídlom Ľadovo 25B, 984 01 Lučenec, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8C/7/2017-57 zo dňa 05.06.2019 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok a vec sa vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1) Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vo výroku I. zamietol žalobu a vo výroku II. nepriznal žalovanému náhradu trov konania.

2) Citoval ustanovenie § 50 ods. 1 a 2 zákona č. 563/2009 Z. z Daňový poriadok a § 39 Občianskeho zákonníka.

3) V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že daňový úrad svojim rozhodnutím zakázal daňovému dlžníkovi, t.j. právnenému predchodcovi žalovaného, nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou, avšak žalovaný tento zákaz porušil. Nadobúdateľ nehnuteľnosti nemohol byť dobromyseľný pri uzatváraní zmluvy o prevode predmetnej nehnuteľnosti, keďže predmetná zmluva bolo uzatvorená až po zápise poznámky o zákaze nakladať s bytom do listu vlastníctva. Za rozpor so zákonom považoval i konanie, ktoré je v rozpore s rozhodnutím vydaným príslušným štátnym orgánom na základe zákonného splnomocnenia. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie neprihliadal na uznávací prejav žalovaného.

4) V zákonom stanovenej lehote podal žalobca odvolanie proti tomuto rozsudku. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Je toho názoru, že predbežné opatrenie správcu dane nezakazuje prevod nehnuteľnosti, obmedzuje vlastníka nehnuteľnosti s ňou nakladať podľa vlastnej vôle teda ako s vlastnou. Uvedené je zrejmé z rozhodnutia č. XXXXXXXXX/XXXX, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Nakladanie s nehnuteľnosťou ako s vlastnou v exekučnom konaní predpokladá exekučný poriadok a to za účelom uspokojenia prednostného veriteľa, v tomto prípade zmluvného záložného veriteľa obchodnej spoločnosti DÉJÁ VU COFFEE s.r.o. ako oprávneného v exekučnom konaní. Prevod práv k nehnuteľnosti za účelom uspokojenia prednostných záložných veriteľov, ktorých právny záujem uspokojenia pohľadávky predchádza predbežnému opatreniu správcu dane, týmto predbežným opatrením nemôže byť dotknutý. Právo veriteľa z titulu predbežného opatrenia má nižšiu právnu silu ako právo záložného veriteľa na neodkladné uspokojenie svojej pohľadávky, vymoženie ktorej sa domáha prostredníctvom súdneho exekútora. Súdny exekútor preto v súlade s Exekučným poriadkom vykonal úplný rozvrh výťažku

vymoženeho za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného z predaja citovaných nehnuteľností a vydal o tom verejnú listinu (upustenie od vykonania exekúcie). Predbežným opatrením správcu dane nie sú obmedzené ústavné práva prednostných veriteľov, ktorí s vykonaním exekúcie uvedeným spôsobom súhlasili. Predbežné opatrenie malo zabezpečovať vymożenie peňažnej pohľadávky, ktorá by mohla v budúcnosti vzniknúť. V exekučnom konaní však došlo k predaju nehnuteľností dotknutých predbežným opatrením, následne k úplnému rozdeleniu dosiahnutého výťažku súdnym exekútorom a teda k platnému nadobudnutiu majetku žalobcom. Citoval ustanovenia čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Z uvedeného je zrejmé, že v exekučnom konaní nezaväzuje oprávneného, povinného a ani záložného veriteľa predbežné opatrenie vydané podľa ustanovení Daňového poriadku a toto predbežné opatrenie ani nepôsobí voči neskoršiemu nadobúdateľovi, teda ani voči žalobcovi, ktorý majetok nadobudol v súlade s Exekučným poriadkom a ktorého predaj v exekučnom konaní nebol zakázaný. Súd prvej inštancie sa s uvedenými skutočnosťami nevyporiadal, a preto je jeho rozhodnutie aj zmätočné a nepreskúmateľné. Navrhol preto, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že vyhovie žalobnému petitu, alternatívne ho zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5) Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6) Žalobca namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, ako je aj zmätočné, keď súd sa nevyporiadal so skutočnosťou, že prevod práv k nehnuteľnosti za účelom uspokojenia prednostných záložných veriteľov, ktorých právny záujem uspokojenia pohľadávky predchádza predbežnému opatreniu správcu dane, týmto predbežným opatrením nemôže byť dotknutý.

7) Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8) Podľa § 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku, exekútor poverený vykonaním exekúcie zakáže povinnému, aby odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie nakladal so svojím majetkom, ktorý podľa ustanovení tohto zákona podlieha exekúcii okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného, jej príslušenstva a trov exekúcie v hotovosti alebo bezhotovostným prevodom z účtu v banke.

9) Podľa § 50 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. Daňového poriadku, správca dane môže počas daňovej kontroly, počas určovania dane podľa pomôcok alebo pri miestnom zisťovaní na zabezpečenie ich účelu alebo ak je odôvodnená obava, že nesplattná daň alebo nevyrubená daň nebude v dobe jej splatnosti uhradená alebo bude nevyožiteľná alebo že v tejto dobe bude vymáhanie dane spojené so značnými ťažkosťami, v rozsahu nevyhnutne potrebnom uložiť rozhodnutím daňovému subjektu, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo strpel, a to najmä, aby a) zložil peňažnú sumu na účet správcu dane, b) nenakladal s vecami alebo právami určenými v rozhodnutí.

10) Podľa § 50 ods. 2 Daňového poriadku, rozhodnutie o uložení predbežného opatrenia týkajúceho sa nehnuteľnosti správcu dane doručí daňovému subjektu a katastru nehnuteľností; právne úkony urobené po zapísaní poznámky do katastra nehnuteľností, ktoré sú v rozpore s uloženým predbežným opatrením, sú neplatné. Správca dane oznámi katastru nehnuteľností, kedy nadobudlo rozhodnutie o uložení predbežného opatrenia právoplatnosť.

11) Podľa § 50 ods. 4 Daňového poriadku, predbežným opatrením nemožno obmedziť alebo zamedziť výkon záložného práva podľa Občianskeho zákonníka.

12) Podľa § 151j Občianskeho zákonníka, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona,^{3e)} alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov,^{3f)} ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

13) Predmetom odvolacieho prieskumu je preskúmanie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu o určenie, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXXX, k.ú. Q., a to bytu č. XX na X. nadzemnom podlaží nachádzajúci sa na adrese V. ul. č. XX v Q., vchod č. XX, súp. č. XXXX, postavený na parcele registra „C“ č. XXXXX, druh stavby: X, popis stavby: bytový dom - V. č. XX, v podiele 1/1, ako aj spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu so súpisným číslom XXXX o veľkosti podielu 65/2191, a na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX, k.ú. Q., a to, spoluvlastníckeho podielu na zastavanom pozemku registra „C“ s parc. č. XXXXX, o výmere 372 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvorcia, spôsob využitia: 15, umiestnenie pozemku: 1, vo veľkosti podielu 65/2191.

14) Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca so žalovaným uzavrel dňa 07.06.2016 kúpnu zmluvu o prevode vlastníckeho práva, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam za účelom uspokojenia pohľadávky žalobcu ako oprávneného a záložného veriteľa v zmysle § 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku za súčasne splnenej podmienky vydaniu súhlasu súdneho exekútora.

15) Z tejto kúpnej zmluvy vyplýva aj to, že žalobca dňa 26.04.2016 nadobudol od záložného veriteľa Y. M. G. R. L. V., L.V., pobočka zahraničnej banky, Š. X/A, XXX XX M., E.: XX XXX XXX, pohľadávky zo zmluvy o úvere č. XXXXXXSB/XX/XXX zo dňa 20.8.2009, na základe ktorých bolo zriadené záložné právo evidované na LV č. XXXX, k.ú. R., pod V-XXXX/XX, V-XXX/XX, V-XXXX/XX, V-XXXX/XX, V-XXXX/XX, V-XXXX/XX, V-XXXX/XX a pohľadávky, na základe ktorých bolo zriadené záložné právo evidované na LV č. XXXXX, k.ú. Q., pod V-XXXX/XXXX, V-XXXX/XXXX, V-XXXX/XXXX a pohľadávky, na základe ktorých bolo zriadené záložné právo evidované na LV č. XXXXX, k.ú. Q., pod V-XXXX/XXXX, V-XXXX/XXXX, V-XXXX/XXXX.

16) Z čiastočného výpisu z LV č. XXXXX a č. XXXXX, kat. územie Q. vyplýva, že v časti tiarch je uvedené záložné právo podľa § 15 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. pod V XXXX/XXXX - Zmluva o zriadení záložného práva č. XXXXXXA/SB/XX/XXX pre Y. M. V., L.V., Š. X/A,XXX XX M. / na byt č. XX na E.. posch., vchod XX-čs XXXX a podiel 65/2191 na spoločných častiach a zariadeniach domu, V XXXX/XXXX-Zmluva o zriadení záložného práva č. XXXXXXG/SB/XX/XXX pre Y. M. V., L.V., Š. X/A,XXX XX M. / na byt č. XX na E.. posch., vchod XX-čs XXXX a podiel 65/2191 na spoločných častiach a zariadeniach domu, V XXXX/XXXX - zmluva o zriadení záložného práva č. XXXXXXI/SB/XX/XXX pre Y. M. V. L.V., Š. X/A, XXX XX M. / na byt č. XX na E.. posch., vchod XX-čs XXXX a podiel 65/2191 na spoločných častiach a zariadeniach domu.

17) Okresný úrad V., katastrálny odbor prerušil konanie sp. zn. V-XXXX/XX o povolení vkladu k predmetným nehnuteľnostiam a vyzval zmluvné strany kúpnej zmluvy, aby odstránili nedostatky návrhu v lehote 30 dní spočívajúce v obmedzujúcich poznámkach - rozhodnutí Daňového úradu Q. o predbežnom opatrení - zákazu bez súhlasu správcu dane nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na prevádzaných nehnuteľnostiach na LV č. XXXXX a na LV č. XXXXX, k.ú. Q.. Z dôvodu, že zmluvné strany kúpnej zmluvy neboli súčinné pri odstraňovaní zistených nedostatkov v stanovenej lehote, Okresný úrad V., katastrálny odbor zastavil konanie sp. zn. V-XXXX/XX o povolení vkladu k predmetným nehnuteľnostiam.

18) Z obsahu spisu vyplýva, že na LV č. XXXXX, k.ú. Q., bola dňa 10.09.2015 zapísaná poznámka pod zn. P XXX/XXXX o tom, že Daňový úrad Q. predbežným opatrením č. XXXXXXXX/XXXX nariadil nenakladať s vyššie uvedenými nehnuteľnosťami bez súhlasu správcu dane, t.j. predať, scudziť, darovať, vymieňať, zaťažovať, vkladať ako nepeňažný vklad do iných spoločností a pod. a to až do dňa zaplataenia rozdielu dane vyrubenej v daňovej kontrole za zdaňovacie obdobie roka 2013. Na LV č. XXXXX bola zapísaná dňa 26.01.2016 aj poznámka pod zn. P XX/XXXX na základe rozhodnutia Daňového úradu Q. č. XXXXXXXX/XXXX, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie spočívajúce v zákaze nakladania s bytom a podielom na spoločných častiach a zariadeniach domu. V časti C - Ťarchy LV č. XXXXX je zároveň pod zn. P XXX/XXXX zapísané rozhodnutie Daňového úradu Q. č. XXXXXXXX/XXXX o predbežnom opatrení zakazujúcom nakladať s predmetným bytom. Uvedené poznámky sú zároveň uvedené aj na LV č. XXXXX, k.ú. Q., na ktorom sú evidované spoluvlastnícke vzťahy k pozemku, parc. č. XXXXX, na ktorej je postavený bytový dom s predmetným bytom č. XX.

19) Podľa dôvodovej správy k § 50 Daňového poriadku inštitútom predbežného opatrenia správca dane počas daňovej kontroly, ako aj počas miestneho zisťovania obmedzuje dispozičné právo daňového subjektu s jeho majetkom. Týmto ustanovením si správca dane predovšetkým zabezpečuje majetok, resp. finančné prostriedky na zaplatenie dane. Správca dane počas daňovej kontroly obmedzuje dispozičné právo kontrolovaného daňového subjektu s jeho majetkom. Predbežné opatrenie ukladá správca dane rozhodnutím, proti ktorému nie je prípustné odvolanie. Pokiaľ by daňový subjekt konal v rozpore s obmedzením uloženým v rozhodnutí o predbežnom opatrení, jeho úkony by boli zo zákona neplatné. Ak pominie dôvod, pre ktorý bolo predbežné opatrenie uložené, správca dane toto opatrenie zruší. Ak pominul dôvod len čiastočne, správca dane predbežné opatrenie zruší len sčasti. Ak bola daň alebo daňový nedoplatok zaplatený, predbežné opatrenie stráca účinnosť, o tom správca dane upovedomí daňový subjekt.

20) Inštitút predbežného opatrenia podľa § 50 ods. 1 zák. č. 563/2009 Z.z. je upravený pomerne všeobecne, čo do definovania podmienok na jeho uplatnenie - správca dane môže počas daňovej kontroly, počas určovania dane podľa pomôcok alebo pri miestnom zisťovaní na zabezpečenie ich účelu uložiť rozhodnutím daňovému subjektu, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo strpel, a to najmä, aby uložil daňovému subjektu povinnosť zložiť na účet správcu dane určitú peňažnú sumu alebo povinnosť nenakladať s určenými vecami alebo právami.

21) Zákon č. 526/2002 Z.z., ktorý novelizoval Občiansky zákonník a priniesol reformu záložného práva, s účinnosťou od začiatku roka 2003, doplnil do zákona o správe daní a poplatkov ustanovenie, podľa ktorého predbežným opatrením nemožno obmedziť alebo zamedziť výkon záložného práva podľa osobitného predpisu. Týmto predpisom sú práve ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce záložné právo. Ak je nehnuteľnosť zaťažená záložným právom, správca dane ju nemôže blokovať ešte aj predbežným opatrením. Zákon teda uprednostňuje záložné právo.

22) O takýto prípad išlo aj v prejednávanej veci, keď nehnuteľnosti, ktorých určenia sa žalobca domáha, boli zaťažené tak záložným právom v prospech žalobcu ako záložného veriteľa, ako aj blokované predbežnými opatreniami Daňového úradu Q.J.. V zmysle § 50 ods. 4 Daňového poriadku je zrejmé, že výkon záložného práva podľa Občianskeho zákonníka predchádza predbežnému opatreniu správcu dane.

23) V súvislosti s realizáciou záložného práva je v Občianskom zákonníku podrobnejšie upravený výkon záložného práva. Zákon upravuje pojem výkon záložného práva, ktorý možno realizovať vtedy, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená. V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka sa záložný veriteľ môže v rámci výkonu záložného práva uspokojiť spôsobom určeným v zmluve o zriadení záložného práva alebo predajom zálohu na dražbe podľa zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, napr. zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak (napr. zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách).

24) V prejednávanom prípade žalobca tvrdil, že došlo k predaju predmetných nehnuteľností v rámci exekučného konania. So spisu vyplýva, že súdny exekútor upustil od vykonania exekúcie zriadením exekučného záložného práva v dôsledku čiastočného uspokojenia pohľadávky žalovaným zabezpečenou záložným právom postupom podľa § 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku, keď žalovaný ako dlžník mal predajom predmetných nehnuteľností kúpnu zmluvou žalobcovi ako kupujúcemu čiastočne uspokojiť jeho pohľadávku zabezpečenú záložným právom a oprávnený udelil súhlas s ukončením exekúcie. Je otázne, či tak došlo k výkonu záložného práva v exekučnom konaní a v konečnom dôsledku tak správca dane nemohol blokovať nehnuteľnosti predbežným opatrením. Alebo nedošlo k výkonu záložného práva a v dôsledku blokácie predaja predmetných nehnuteľností bola kúpna zmluva medzi žalobcom a žalovaným uzavretá dňa 07.06.2016 absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko by žalovaný ako daňový subjekt konal v rozpore s obmedzením uloženým v rozhodnutí o predbežnom opatrení.

25) Súd prvej inštancie sa s uvedenými skutočnosťami vo svojom rozhodnutí nevyporiadal, keď vôbec nezohľadnil vzájomný vzťah záložného práva a predbežného opatrenia vyplývajúci z ustanovenia § 50 ods. 4 Daňového poriadku.

26) Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27) Úlohou súdu prvej inštancie v priebehu ďalšieho konania bude opätovne prejednať vec v rámci vyššie naznačených intencií. Zohľadní pri posudzovaní platnosti kúpnej zmluvy vzájomný vzťah záložného práva a predbežného opatrenia vyplývajúci z ustanovenia § 50 ods. 4 Daňového poriadku. Svoje rozhodnutie náležite odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavkám vyjadreným v ust. § 220 ods. 2 CSP.

28) Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).